

Advies nr 09/2014 van 5 februari 2014

Betreft: Adviesaanvraag betreffende een ontwerp van besluit van het Verenigd College tot uitvoering van de ordonnantie van 21 juni 2012 betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan (CO-A-2013-069)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de heer A. Joris, de Leidende ambtenaar van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad, ontvangen op 10/12/2013;

Gelet op het verslag van de heer Yves Roger;

Brengt op 5 februari 2014 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De heer A. Joris, de Leidende ambtenaar van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad, verzoekt om het advies van de Commissie aangaande een ontwerp besluit van het Verenigd College tot uitvoering van de ordonnantie van 21 juni 2012 betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan.
2. De Commissie bracht in 2012 een gunstig advies (onder voorwaarden) uit over het voorontwerp van voormelde ordonnantie.¹ Ingevolge dit advies werd het voorontwerp grotendeels aangepast volgens de opmerkingen van de Commissie. Onderhavig ontwerp van besluit heeft tot doel om verdere uitvoering te verlenen aan de bepalingen uit deze ordonnantie betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan.
3. Net zoals de ordonnantie van 21 juni 2012 duidelijk geïnspireerd is op het decreet van de Franse Gemeenschap van 20 oktober 2011 *betreffende de strijd tegen doping*², is ook het voorliggende uitvoeringsbesluit bijna volledig gelijklopend met het uitvoeringsbesluit van de Regering van de Franse Gemeenschap van 8 december 2011 tot uitvoering van voormeld decreet betreffende de strijd tegen doping³. De aanvrager geeft eveneens aan bij de uitwerking van het ontwerp van besluit rekening te hebben gehouden met advies nr. 22/2011 inzake voormeld uitvoeringsbesluit van de Regering van de Franse Gemeenschap, wat de Commissie in onderhavig advies zal nagaan.
4. Net zoals de ordonnantie betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan, is het voorliggende ontwerp van uitvoeringsbesluit gebaseerd op de bepalingen van de Wereldantidopingcode. Op 19 juni 2008 ratificeerde België het Internationaal Verdrag van 19 oktober 2005 tegen doping in de sport van de UNESCO. Dit verdrag strekt ertoe de Wereldantidopingcode te integreren in het internationaal recht door de staten die het verdrag ratificeren te verplichten maatregelen te treffen die erop gericht zijn de principes van de Code in te voeren.⁴

---

¹ Advies nr. 03/2012 van 18 januari 2012 met betrekking tot het voorontwerp van ordonnantie betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan.

² Aangaande het voorontwerp van dit decreet bracht de Commissie op 24 februari 2010 het gunstig (onder voorwaarden) advies nr. 08/2010 uit.

³ Aangaande het ontwerpbesluit bracht de Commissie op 28 september 2011 het gunstig (onder voorwaarden) advies nr. 22/2011 uit.

⁴ De Commissie herinnert aan haar reeds eerder ingenomen standpunt (zie adviezen nrs. 12/2008, 30/2009, 21/2011 en 03/2012), nl. dat de Wereldantidopingcode en de Standaarden die in uitvoering ervan werden uitgevaardigd, slechts minimumnormen zijn die geen afbreuk kunnen doen aan de (gebeurlijk strengere) nationaal geldende privacyregelgeving.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

A. De onderscheiden verwerking van persoonsgegevens

5. Net zoals het besluit van de Regering van de Franse Gemeenschap van 8 december 2011, voorziet ook onderhavig ontwerp van besluit voor Brussel in drie onderscheiden gegevensverwerkingen:
- gegevensverwerking in het kader van toestemmingen voor gebruik wegens therapeutische noodzaak;
  - gegevensverwerking in het kader van dopingcontroles;
  - verwerking van verblijfsgegevens van elitesporters.

1. Toestemming voor gebruik wegens therapeutische noodzaak

6. Het door een sporter bekomen van toestemming om verboden stoffen of methodes te gebruiken om therapeutische redenen, wordt in het voorliggend ontwerp van besluit op quasi dezelfde manier georganiseerd als in het besluit van de Regering van de Franse Gemeenschap van 8 december 2011.
7. In haar advies nr. 22/2011 was de Commissie van oordeel dat de indiening van een toestemmingsaanvraag beter niet via de ADAMS⁵-databank zou gebeuren, aangezien de daaraan aldus overgemaakte gegevens gedurende 8 jaar zouden worden bewaard, wat zij als overmatig beschouwde. Deze opmerking werd in onderhavig ontwerp van besluit ter harte genomen en het indienen van een toestemmingsaanvraag is enkel mogelijk via aangetekende brief aan de 'Commissie voor de toestemming voor gebruik wegens therapeutische noodzaak van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie' of CTTN (zie artikel 10 van het ontwerp van besluit).
8. De Commissie wijst hier verder nog op een kennelijk incorrect gebruik van het woord 'anoniem'⁶ in artikel 9, lid 4 en artikel 10, §1, lid 2 van het ontwerp van besluit. In artikel 9, lid 4, wordt aangaande de inlichtingen ter attentie van de medische of wetenschappelijke deskundigen beter gespecificeerd dat deze '*geen gegevens mogen bevatten die de sporter waarop ze betrekking hebben rechtstreeks identificeren*'. Het is

---

⁵ Het 'Anti Doping Administration and Management System' ontworpen door het Wereldantidopingagentschap en in artikel 2, 34° van de Ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 21 juni 2012 gedefinieerd als: '*een databank op het internet die gebruikt wordt op gegevens van sporters in te voeren, op te slaan, te delen en te rapporteren*'.

⁶ Gelet op de bewoordingen van artikel 1, 5°, van het koninklijk besluit ter uitvoering van de WVP, kan maar van 'anonieme gegevens' worden gesproken wanneer deze niet met een geïdentificeerd of identificeerbaar in verband kunnen worden gebracht.

immers toch de bedoeling dat de bevindingen van de deskundigen uiteindelijk kunnen worden gekoppeld aan de juiste sporter, wat niet mogelijk zou zijn met anonieme gegevens. In artikel 10, §1, lid 2, wordt het woord anoniem best gewoon geschrapt. De CTTN moet de sporter kunnen contacteren met het oog op het eventueel bekomen van bijkomende inlichtingen (zie artikel 12, §2 van het ontwerp van besluit) en met het oog op de kennisgeving van haar beslissing (zie artikel 13 van het ontwerp van besluit), waarvoor zij de betrokken sporter uiteraard moet kunnen identificeren.

2. Gegevensverwerking in het kader van dopingcontroles

9. Ook de organisatie van de dopingcontroles en de daarmee gepaard gaande gegevensverwerkingen zijn praktisch identiek aan deze voorzien in het besluit van de Regering van de Franse Gemeenschap van 8 december 2011.

10. In haar advies nr. 22/2011 merkte de Commissie op dat het oproepingsformulier voor een dopingcontrole, evenals het proces-verbaal dat naar aanleiding van een dopingcontrole wordt opgemaakt, geen informatie bevat over de manier waarop de persoonsgegevens (van de te controleren sporter) zullen worden verwerkt. De Commissie suggereerde dat deze leemte zou worden opgevuld door erin te voorzien dat de terzake door de Leden van het Verenigd college vastgestelde modelformulieren, ter informatie van de sporter, op gedetailleerde wijze zouden omschrijven op welke wijze zijn persoonsgegevens worden verwerkt. Ook deze opmerking werd in onderhavig ontwerp van besluit geïntegreerd (zie artikel 21, §3, lid 3 en artikel 22, §4, lid 6 van het ontwerp van besluit).

11. De Commissie stelt verder wel vast dat artikel 28, §1 van het ontwerp van besluit voorziet dat binnen de administratie, enkel de ambtenaren die 'gezondheidswerkers' zijn, de analyseverslagen van de in het kader van de dopingcontrole afgenomen monsters, kunnen behandelen. Zij verzoekt dat, conform de terminologie van artikel 7, §4, WVP, in het uitvoeringsbesluit zou worden voorzien dat deze analyseverslagen binnen de administratie moeten worden behandeld/verwerkt *'onder de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg'*.⁷

---

⁷ Zie ook de opmerking in randnummer 12 van advies nr. 03/2012 van 18 januari 2012 betreffende een voorontwerp van ordonnantie betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan, dewelke werd verwerkt in artikel 12 van de definitieve tekst van de ordonnantie van 21 juni 2012.

3. Verwerking van verblijfsgegevens van elitesporters

12. Net zo min als de verwerking van gegevens inzake locatie, zoals geregeld in het besluit van de Regering van de Franse Gemeenschap van 8 december 2011, enige opmerking behoefde in advies 22/2011, geeft ook de quasi identieke regeling terzake in het voorliggend ontwerp van besluit geen aanleiding tot specifieke bedenkingen inzake de bescherming van persoonsgegevens, met uitzondering van wat volgt inzake de bewaartermijn.

B. Bewaartermijn van de persoonsgegevens

13. In artikel 3, voorlaatste lid, van het ontwerp van besluit wordt voorzien dat de krachtens het besluit verkregen gegevens worden bewaard gedurende een periode van 8 jaar, behoudens voor de verblijfsgegevens die gedurende 18 maanden worden behouden.
14. De Commissie herinnert ook hier weer aan haar standpunt inzake de bewaartermijn van 18 maanden voor verblijfsgegevens.⁸ Conform het advies van de Groep 29 acht zij deze termijn disproportioneel. Er is volgens de Groep 29 *"geen geldige reden om verblijfsgegevens te bewaren na de datum waarop die verblijfsgegevens betrekking hebben. In artikel 14.3 van de code wordt namelijk de volgende reden gegeven voor de bewaring van verblijfsgegevens: "Deze informatie [...] mag alleen worden gebruikt voor het plannen, coördineren en uitvoeren van dopingcontroles en moet worden vernietigd als zij niet langer relevant is voor deze doeleinden." Verblijfsgegevens zouden alleen langer moeten worden bewaard indien er volgens de antidopingorganisatie sprake is van vermoedelijk aangifteverzuim met betrekking tot verblijfsgegevens en/of een gemiste controle. In dergelijke gevallen is een bewaringstermijn van 18 maanden gerechtvaardigd, omdat drie vermoedelijke aangifteverzuimen een vermoedelijke dopingovertreding betekenen. Zodra echter is vastgesteld dat er geen dopingovertreding is begaan, dienen de verblijfsgegevens te worden vernietigd. De Groep dringt er daarom bij het WADA op aan zijn beleid inzake de bewaring van verblijfsgegevens te wijzigen"*⁹.
15. De Commissie dringt dienvolgens ook hier weer aan op een vermindering van de bewaartermijn voor verblijfsgegevens, inzonderheid van zodra is vastgesteld dat geen dopingovertreding is begaan en een bewaring van deze verblijfsgegevens niet langer

---

⁸ Zie hiervoor voormeld advies 22/2011 van 28 september 2011 en advies nr. 20/2012 van 4 juli 2012 betreffende een voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van het decreet van 25 mei 2012 betreffende de preventie en bestrijding van doping in de sport.

⁹ Tweede advies 4/2009 over de Internationale Standaard van het Wereldantidopingagentschap (WADA) voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens, aanverwante bepalingen van de WADA-code en andere privacyvraagstukken in de context van de bestrijding van doping in de sport door het WADA en (nationale) antidopingorganisaties.

noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze werden ingezameld (zie artikel 4, §1, 5°, WVP).

C. Rechten van de betrokkenen

16. De betrokken sporters moeten krachtens artikelen 10 en 12 van de WVP, beschikken over een recht van toegang tot en verbetering van de hun betreffende persoonsgegevens. De Commissie is ook hier¹⁰ van mening dat, ter gelegenheid van de informatieverstrekking aan de sporters, zij zouden moeten worden ingelicht over het bestaan van die rechten en van de modaliteiten om ze uit te oefenen (bijvoorbeeld via de door de Leden van het Verenigd College vastgelegde modelformulieren, waarvan sprake in artikelen 10, 21 en 22 van het ontwerp van besluit).

D. ADAMS databank

17. Ook het voorliggend ontwerp van besluit voorziet in artikelen 13 (inzake toestemming voor gebruik wegens therapeutische noodzaak) en 31 (inzake verblijfsgegevens) in een publicatie van persoonsgegevens in de ADAMS databank¹¹. Dit systeem is gevestigd in een zogenaamd 'derde land', namelijk in Montréal (Canada), en de wet van Québec is erop van toepassing. De vraag rijst of het wel voldoende waarborgen biedt voor een passend beschermingsniveau in de zin van artikel 25, lid 2, van de Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (zie eveneens de artikelen 21 en 22 van de WVP). Het passend karakter van het door dit derde land geboden beschermingsniveau wordt op dit moment nog onderzocht door de Europese autoriteiten.
18. De Commissie merkt ook hier weer¹² op dat het feit dat voornoemd "passend beschermingsniveau" nog niet werd erkend door de Europese autoriteiten, niet impliceert dat er vandaag in Québec geen adequate bescherming van persoonsgegevens zou gegarandeerd zijn. De gegevensbeschermingswet van Québec lijkt heel sterk op die van Canada en laatstgenoemde werd door de Europese Unie erkend als zijnde een land met een adequaat beschermingsniveau. Zij heeft ook geen signalen gekregen vanuit de bevoegde Canadese autoriteit dat het ADAMS-systeem problematisch is op het vlak van de

---

¹⁰ Zie ook voormeld advies nr. 22/2011 van 28 september 2011 en voormeld advies nr. 20/2012 van 4 juli 2012.

¹¹ Zie voetnoot 5.

¹² Zie ook advies nr. 21/2011 van 28 september 2011 betreffende een voorontwerp van decreet betreffende de preventie en bestrijding van doping in de sport; voormeld advies nr. 22/2011 van 28 september 2011 en voormeld advies 03/2012 van 18 januari 2012.

bescherming van persoonsgegevens. Mochten er in de toekomst knelpunten opduiken, dan beschikt de Commissie ook over de mogelijkheid om daaromtrent een samenwerking met haar bevoegde Canadese evenknie op het getouw te zetten.

19. Verder betreft het hier hoe dan ook een kwestie die niet exclusief onder de autonome beslissingsbevoegdheid van de adviesaanvrager valt en hem dus niet integraal kan worden aangerekend.

III. BESLUIT

20. Gelet op het voorgaande is de Commissie van oordeel dat het ontwerp van besluit voldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat volgende aandachtspunten bijkomend worden verwerkt:

- aanpassing van het incorrect gebruik van het woord anoniem in artikel 9, lid 4 en artikel 10, §1, lid 2 (zie randnummer 8);
- voorzien in een behandeling/verwerking binnen de administratie van analyseverslagen van dopingcontroles 'onder de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg' (zie randnummer 11);
- vermindering van de bewaartermijn voor verblijfsgegevens (zie randnummer 15);
- kennisgeving aan de sporters van hun recht van toegang tot en verbetering van de hen betreffende persoonsgegevens (zie randnummer 16).

OM DEZE REDENEN

21. Brengt de Commissie een gunstig advies uit over het ontwerp van besluit van het verenigd college tot uitvoering van de ordonnantie van 21 juni 2012 betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan en dit op voorwaarde dat voormelde aandachtspunten bijkomend worden geïntegreerd.

De wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere